

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101540

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Валерія Вікторівна

2. Valeriia V. Samoilenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7438-1294

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 26-04-2023

Спеціальність за освітою: Філологія. Українська мова та література

Місце роботи здобувача: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.051.032 ID 1086 Самойленко В.В.

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.33, 16.21.45, 16.21.49, 16.21.51

Тема дисертації:

1. Мовні особливості сучасного художнього дискурсу для дітей
2. Linguistic features of modern literary discourse for children

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному аналізу структури сучасного художнього дискурсу для дітей та його прагмалінгвістичних особливостей. Актуальність дисертаційної роботи зумовлена потребою лексико-стилістичного й структурного аналізу сучасного художнього дискурсу для дітей, зокрема дитячих повістей; відсутністю комплексних досліджень сучасних художніх текстів для дітей з урахуванням їхнього прагматичного потенціалу; потребою вивчення творів для дітей як окремого різновиду художнього дискурсу з характерними категорійними та структурними особливостями. Мета роботи полягає в характеристиці дискурсного статусу художньої літератури для дітей, в аналізі структури художнього тексту й мовних засобів, використовуваних для ідентифікації мегатексту дитячої художньої літератури та актуалізації прагматичної настанови автора. Джерельною базою дослідження послугував корпус українських художніх

текстів для дітей XXI століття, зокрема проаналізовано твори таких відомих дитячих письменників, як А. Бачинський, Г. Вдовиченко, О. Гаврош, Н. Гербіш, С. Дерманський, А. Кокотюха, І. Малкович, З. Мензатюк, В. Рутківський та ін. (загальною кількістю 69 творів). Для докладного структурного аналізу обрано жанр дитячої повісті через репрезентативне оприявлення основних компонентів мегатексту. Наукову новизну одержаних результатів визначає те, що вперше в українському мовознавстві структурну характеристику дитячого дискурсу подано через увиразнений засобами креолізації мегатекст у межах основного, факультативного та допоміжного текстів; доведено, що дитячий художній текст становить емерджентне утворення, яке перевищує окремішню сукупність його складників; окреслено лексико-стилістичні особливості цього різновиду художньої літератури. Теоретичне значення дослідження полягає в поглибленні таких напрямів лінгвістичних досліджень, як дискурсологія, лінгвопрагматика, стилістика, зокрема через розширення опису категорій художнього дискурсу для дітей, структурної та композиційної характеристики української дитячої повісті, у вдалому поєднанні стилістичного й прагматичного аспектів аналізу художнього тексту для дітей. Практичне значення отриманих результатів передбачає змогу їхнього використання під час викладання курсів з лінгвопрагматики, стилістики української мови; у науково-дослідницькій роботі здобувачів вищої освіти; під час вивчення особливостей ідіостилю сучасних дитячих письменників.

2. The PhD thesis is devoted to a comprehensive analysis of the structure of modern literary discourse for children and its pragmlinguistic features. The topicality of the PhD thesis is conditioned by the need for lexical, stylistic and structural analysis of modern literary discourse for children, in particular children's stories; lack of comprehensive studies of modern literary texts for children, taking into account their pragmatic potential; the need to study works for children as a separate type of literary discourse with characteristic categorical and structural features. The research is aimed at characteristic of the discourse status of children's fiction, analyzing the structure of the literary text and linguistic means used to identify the megatext of children's fiction and to update the author's pragmatic guidelines. The source base of the study is the corpus of Ukrainian literary texts for children of the 21st century, in particular, the works of such famous children's writers as A. Bachynskiy, H. Vdovichenko, O. Gavrosh, N. Gerbish, S. Dermanskyi, A. Kokotyukha, I. Malkovich Z. Menzatyuk, V. Rutkivskiy and others were analyzed (total number of 69 works). For a detailed structural analysis, the genre of the children's novel was chosen due to the representative presentation of the main components of the megatext. The novelty of the obtained results is determined by the fact that, for the first time in Ukrainian linguistics, the structural characteristics of children's discourse are presented through the megatext expressed by means of creolization within the framework of the main, optional and auxiliary texts; it is proved that the children's literary text is an emergent entity that exceeds the separate set of its components; the lexical and stylistic features of this type of fiction are outlined. The theoretical value of the research lies in the deepening of such areas of linguistic research as discourseology, linguopragmatics, stylistics, through the expansion of the description of the categories of literary discourse for children, the structural and compositional characteristics of the Ukrainian children's story, in the successful combination of stylistic and pragmatic aspects of the analysis of literary text for children. The practical application of the obtained results implies the possibility of their use during the teaching of courses on linguopragmatics, stylistics of the Ukrainian language; in the research work of higher education students; while studying the peculiarities of the individual style of modern children's writers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Valeriia Samoilenko. Specific of proper nouns use in literature for children. Scientific Journal of Polonia University. № 3, Polonia: 2020. P. 88 – 97. URL: <https://doi.org/10.23856/4011>
- 2. Самойленко В. Специфіка використання демінутивів у сучасних творах для дітей. Закарпатські філологічні студії. Ужгород: «Гельветика», 2020. Т. 1, №13. С. 104–107. URL: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2020.13-1.20>
- 3. Самойленко В. Тенденції вживання фемінітивів у сучасних літературних творах для дітей (На матеріалі збірки «Це зробила вона»). Наукові записки. Серія: Філологічні науки. Випуск 175. Кропивницький: «КОД», 2019. С. 630–634. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2019/03/Filolog_nauk175.pdf
- 4. Самойленко В. Дискурсивні особливості сучасних художніх творів для дітей. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: «Гельветика», 2020. № 33. Том 2. С. 149–155. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/33.215866>
- 5. Самойленко В. Функції та структура заголовків у сучасних творах для дітей. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Германістика та міжкультурна комунікація. Херсон: «Гельветика», 2020. №1. С. 245–249. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-38>
- 6. Самойленко В. Реалізація змістовних категорій дискурсу в сучасних художніх творах для дітей. Актуальні питання філологічних наук: наукові дискусії: міжнародна науково-практична конференція. Одеса 25–26 вересня 2020. С. 43–45.
- 7. Самойленко В. Специфіка організації демінутивних суфіксів у творі «Чорна-чорна курка». Східнослов'янська філологія: від Нестора до сьогодення: матеріали VII міжнародної наукової конференції. Бахмут, 26 березня 2020. С. 188–190
- 8. Самойленко В. Типологія помилок у сучасних творах для дітей. Культура мови в українському суспільстві: VII всеукраїнська науково-практична конференція. Дніпро, 9–10 квітня 2020. С. 64–67.
- 9. Самойленко В. Особливості креолізації художнього дискурсу для дітей. Дискурсивні аспекти лінгвістичних досліджень: колективна монографія. /О. Гурко та ін. Дніпро: Ліра, 2020. С. 102–123.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: дослідження стилістичних особливостей української мови

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U103108; 0122U001280

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. КОРОЛЬОВА Валерія Володимирівна

2. Valeriia V. Koroliova

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0599-8386

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217138078>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/10491245>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. СТЕПАНЕНКО Микола Іванович

2. Mykola I. Stepanenko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6727-1265

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. СЕМЕНЮК Олег Анатолійович

2. Oleg A. Semenyuk

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1496-464X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ГОЛІКОВА Наталія Сергіївна

2. Nataliia S. Holikova

Кваліфікація: д.філол.н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4157-1275

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38446319>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58033670800&origin=recordpage>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ГУРКО Олена Василівна

2. Olena V. Hurko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2839-2400

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219316365>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/2308657>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

ПОПОВА Ірина Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

ПОПОВА Ірина Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ходанен Тетяна Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна